

مرکز آمار و فناوری اطلاعات
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

شماره: ۹۸۰۱۲۰

تاریخ: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

مقدمه

مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت کوچک ترین جزء شبکه بهداشت و درمان هر کشور هستند. مدیریت درست اطلاعات پایه مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت نهایتاً منجر به ارتقای سلامت در کشور می شود. برای شناسایی و مدیریت الکترونیکی مراکز سلامت نیاز به شناسه یکتا می باشد.

شناسه گذاری مراکز سلامت از اهمیت بالایی برخوردار است. حوزه های مختلف برای اشاره به مراکز مختلف ارائه دهنده خدمت می بایست قادر به شناسایی آن مرکز به صورت یکتا باشند تا از تکرار اطلاعات و احیاناً مغایرت اطلاعات جلوگیری شود.

محدوده

به استناد ماده ۵ آیین نامه اجرایی احصای کلیه استعلامات و ایجاد نظام استانداردسازی تبادل اطلاعات بین دستگاهی به شماره ۹۷/۱۰/۴۵۳۳ مورخ ۹۷/۱۰/۱۲ مصوب شورای عالی فضای مجازی، این دستورالعمل به منظور بهره برداری در سامانه های مادر، مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت و دانشگاه های علوم پزشکی تدوین شده است. همچنین سایر سازمان هایی که از ارتباط بین شناسه های مراکز ارائه دهنده خدمت بهره برداری می نمایند، می توانند از این سند استفاده کنند.

تعاریف

مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت: به محلی اطلاق می گردد که در آن ارائه خدمات سلامت صورت می گیرد و دارای مجوز/گواهی نامه/پروانه از مقام ذیصلاح در ساختار بهداشتی درمانی کشور می باشد. این مراکز شامل خانه های بهداشت، مراکز جامع خدمات سلامت، بیمارستان ها، آزمایشگاه ها، مطب ها، داروخانه ها و ... در بخش دولتی و غیردولتی و مؤسسات و مراکز خصوصی ارائه دهنده خدمات سلامت می باشد.

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

مجوز/گواهی نامه/ پروانه مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت: آن دسته از مدارکی است که یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت قبل از شروع به کار از مراجع ذیصلاح^۱ مطابق با فرایندهای سامانه مادر جهت بهره برداری دریافت می نماید.

سامانه یکپارچه اطلاعات مراکز (سیام) - سامانه ای جهت مدیریت و ثبت شناسه های مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت می باشد. این سامانه، علاوه بر ارتباط شناسه های مختلف صادر شده برای یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت، دارای یک پروفایل مختصر در خصوص مشخصات هویتی یک مرکز می باشد.

سامانه(های) مادر: منظور سامانه هایی هستند که فرایند صدور و تایید مجوز/ گواهی نامه/ پروانه مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت به صورت اولیه و قانونی در آنها انجام می شود.

شناسه یکتا: به طور کلی شناسه یکتا برای اشاره به یک شیء به صورت منحصر به فرد به کار می رود. به عبارت دیگر با استفاده از شناسه، آن شیء به صورت یکتا شناسایی می گردد.

شناسه سیام: شناسه یکتای ارائه شده توسط سامانه سیام می باشد که جهت تبادل اطلاعات مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت مورد استفاده قرار می گیرد. این شناسه، ۳۲ کاراکتری و ماشینی می باشد. همچنین شناسه سیام برای اتصال تمامی شناسه های دنیای واقعی یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت مورد استفاده قرار می گیرد.

سرویس تبادل اطلاعات سیام: سرویس الکترونیکی بر بستر مرکز تبادل اطلاعات ملی کشور می باشد که به منظور ثبت و ویرایش پروفایل و دریافت شناسه سیام ارائه می گردد. این سرویس در اختیار سامانه های مادر و بهره بردار قرار می گیرد و جهت دریافت اطلاعات پروفایل سیام قابل استفاده می باشد.

۱ عطف به بند ن ماده ۲ قانون تشکیل سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۰۸/۱۶ مجلس شورای اسلامی «صدور پروانه اشتغال مطب های پزشکی و حرف وابسته و تمدید آنها» برعهده سازمان نظام پزشکی جمهوری اسلامی ایران است.

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

شماره: ۹۸۰۱۲۰

تاریخ: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

صفحه: ۳

داروخانه: مؤسسه ای پزشکی است که با اخذ مجوز از کمیسیون^۲ قانونی، تأسیس و با داشتن مسئول فنی واجد شرایط ارائه خدمات دارویی و درمانی و خدمات مشاوره ای سلامت و عرضه فرآورده های سلامت محور از جمله دارو، گیاهان دارویی، فرآورده های طبیعی، سنتی، شیرخشک و غذاهای کمکی و غذای ویژه، مکمل های تغذیه ای، تجهیزات و ملزومات پزشکی و دارویی و فرآورده های آرایشی بهداشتی که از سازمان غذا و دارو پروانه دریافت کرده اند، مبادرت می نماید.

مسئول فنی داروخانه: داروسازی که با اخذ پروانه مسئولیت فنی صادره از سوی دانشگاه مربوطه به وظایف قانونی خود در داروخانه عمل می نماید.

اصول و ضوابط

ماده ۱: یک مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت قبل از شروع به کار موظف است نسبت به دریافت مجوز/ گواهی نامه/ پروانه جهت بهره برداری از آن مرکز اقدامات لازم را مطابق با فرایندهای سامانه های مادر انجام دهد و مجوز/ گواهی نامه/ پروانه معتبر بهره برداری دریافت نماید.

ماده ۲: لیست انواع مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت تحت پوشش ستاد وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با ذکر متولی شناسه گذاری آن به شرح زیر می باشد:

ردیف	نوع مرکز	متولی	ردیف	نوع مرکز	متولی
۱	داروخانه خصوصی	سازمان غذا و دارو	۲	داروخانه آموزشی - دانشگاهی	سازمان غذا و دارو
۳	داروخانه بیمارستان، درمانگاه و کلینیک	سازمان غذا و دارو	۴	داروخانه وابسته به نهادها، سازمان ها، ارگان ها و سایر	سازمان غذا و دارو
۵	داروخانه وابسته به مراکز جامع خدمات سلامت	سازمان غذا و دارو	۶	مرکز سرپایی شیمی درمانی	معاونت درمان

^۲ کمیسیون تشخیص امور مربوط به داروخانه ها و شرکت های توزیع فرآورده های سلامت موضوع ماده ۲۰ قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی، مواد خوردنی و آشامیدنی مستقر در سازمان غذا و دارو (کمیسیون مرکز) و معاونت غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی مربوطه (کمیسیون دانشگاه).

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

ردیف	نوع مرکز	متولی	ردیف	نوع مرکز	متولی
۷	آزمایشگاه مراکز جامع خدمات سلامت (مراکز بهداشت)	معاونت درمان	۸	موسسه پزشکی هسته ای	معاونت درمان
۹	آزمایشگاه تشخیص پزشکی	معاونت درمان	۱۰	موسسه رادیولوژی دهان ، فک و صورت	معاونت درمان
۱۱	مرکز ارائه خدمات آمبولانس خصوصی	معاونت درمان	۱۲	موسسه رادیولوژی و سونوگرافی	معاونت درمان
۱۳	بیمارستان	معاونت درمان	۱۴	موسسه ساخت و فروش عینک طبی	معاونت درمان
۱۵	درمانگاه تخصصی پزشکی ورزشی	معاونت درمان	۱۶	موسسه سنگ شکن	معاونت درمان
۱۷	درمانگاه درد	معاونت درمان	۱۸	موسسه فیزیوتراپی	معاونت درمان
۱۹	درمانگاه تخصصی داخلی	معاونت درمان	۲۰	کلینیک ویژه مستقل	معاونت درمان
۲۱	درمانگاه تخصصی ایمونولوژی و آلرژی	معاونت درمان	۲۲	مرکز تخصصی طب کار	معاونت درمان
۲۳	درمانگاه تخصصی بیماری های خاص	معاونت درمان	۲۴	مرکز تشخیص و درمان سرطان	معاونت درمان
۲۵	درمانگاه تخصصی پوست و مو	معاونت درمان	۲۶	مرکز تصویر برداری پزشکی	معاونت درمان
۲۷	درمانگاه تخصصی چشم	معاونت درمان	۲۸	مرکز جامع توانبخشی	معاونت درمان
۲۹	درمانگاه تخصصی دیابت	معاونت درمان	۳۰	مرکز جراحی محدود و سرپایی	معاونت درمان
۳۱	درمانگاه تخصصی غیر تهاجمی قلب و عروق	معاونت درمان	۳۲	مرکز درمان با اکسیژن هایپر بار	معاونت درمان
۳۳	درمانگاه تخصصی مغز و اعصاب و روان	معاونت درمان	۳۴	مرکز درمان سوء مصرف مواد	معاونت درمان
۳۵	درمانگاه چند تخصصی خدمات ژنتیک	معاونت درمان	۳۶	مرکز درمان ناباروری	معاونت درمان

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

شماره: ۹۸۰۱۲۰

تاریخ: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

صفحه: ۵

ردیف	نوع مرکز	متولی	ردیف	نوع مرکز	متولی
۳۷	درمانگاه دندانپزشکی	معاونت درمان	۳۸	مرکز ام آر آی	معاونت درمان
۳۹	درمانگاه عمومی	معاونت درمان	۴۰	سلامتکده طب سنتی	معاونت درمان
۴۱	درمانگاه گوش، حلق و بینی	معاونت درمان	۴۲	سی تی اسکن، ام آر آی، گامانایف	معاونت درمان
۴۳	درمانگاه کودکان	معاونت درمان	۴۴	لابراتوار پروتز دندانی	معاونت درمان
۴۵	مرکز آموزش مشاوره و ارائه خدمات بهداشت و ارتقا سلامت	معاونت درمان	۴۶	مرکز طب پیشگیری و ارتقاء سلامت	معاونت درمان
۴۷	مرکز ارائه خدمات و مراقبت های بالینی در منزل	معاونت درمان	۴۸	مرکز مشاوره و ارائه مراقبتهای پرستاری در منزل	معاونت درمان
۴۹	مرکز ارتوپدی فنی	معاونت درمان	۵۰	مرکز مشاوره و ارائه خدمات مامایی	معاونت درمان
۵۱	مرکز دیالیز	معاونت درمان	۵۲	دفتر کار کاردرمانی	سازمان نظام پزشکی
۵۳	مطب پزشک	سازمان نظام پزشکی	۵۴	دفتر کار کایروپراکتیک	سازمان نظام پزشکی
۵۵	مطب دندانپزشک	سازمان نظام پزشکی	۵۶	دفتر کار فیزیوتراپی	سازمان نظام پزشکی
۵۷	دفتر کار مامایی	سازمان نظام پزشکی	۵۸	دفتر کار اپتومتری	سازمان نظام پزشکی
۵۹	دفتر کار بینایی سنجی	سازمان نظام پزشکی	۶۰	دفتر کار ادیومتری	سازمان نظام پزشکی
۶۱	دفتر کار شنوایی سنجی	سازمان نظام پزشکی	۶۲	دفتر کار روانشناسی بالینی	سازمان نظام پزشکی
۶۳	دفتر کار تغذیه	سازمان نظام پزشکی	۶۴	مرکز انتقال خون	سازمان نظام پزشکی
۶۵	دفتر کار گفتار درمانی	سازمان نظام پزشکی	۶۶	مرکز بهداشت استان	معاونت بهداشت
۶۷	پایگاه سلامت روستایی	معاونت بهداشت	۶۸	شبکه بهداشت و درمان شهرستان	معاونت بهداشت
۶۹	پایگاه پزشک خانواده	معاونت بهداشت	۷۰	مرکز آموزش بهورزی	معاونت بهداشت
۷۱	مرکز خدمات جامع سلامت شهری / روستایی	معاونت بهداشت	۷۲	مرکز بهداشت شهرستان (مرکز استان)	معاونت بهداشت

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

شماره: ۹۸۰۱۲۰

تاریخ: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

صفحه: ۶

ردیف	نوع مرکز	متولی	ردیف	نوع مرکز	متولی
۷۳	خانه بهداشت ضمیمه	معاونت بهداشت	۷۴	مرکز خدمات جامع سلامت روستایی	معاونت بهداشت
۷۵	خانه بهداشت غیر ضمیمه	معاونت بهداشت	۷۶	مرکز خدمات جامع سلامت روستایی شبانه روزی	معاونت بهداشت
۷۷	مرکز مراقبت بهداشتی مرزی	معاونت بهداشت	۷۸	مرکز خدمات جامع سلامت شهری	معاونت بهداشت
۷۹	آزمایشگاه مرکزی	معاونت بهداشت	۸۰	مرکز خدمات جامع سلامت شهری شبانه روزی	معاونت بهداشت
۸۱	مرکز مشاوره و مراقبت از بیماریهای رفتاری	معاونت بهداشت	۸۲	مرکز خدمات جامع سلامت شهری / روستایی شبانه روزی	معاونت بهداشت
۸۳	مرکز مشاوره قبل از ازدواج	معاونت بهداشت	۸۴	پایگاه فوریت پزشکی ۱۱۵	معاونت بهداشت
۸۵	مرکز مشاوره ترک اعتیاد	معاونت بهداشت	۸۶	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
۸۷	دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی			

ماده ۳: در صورت نیاز به ایجاد نوع جدیدی از مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت در سامانه مادر طبق ضوابط و قوانین، می بایست مراتب توسط متولی سامانه مذکور طی مکاتبه رسمی با مرکز مدیریت آمار و فناوری اطلاعات وزارت متبوع اعلام گردد تا به روزرسانی های لازم در کدگذاری نوع مرکز در سیام صورت پذیرد.

ماده ۴: ضروری است متولی سامانه مادر طراحی سامانه خود را به گونه ای انجام دهد که در فرایند صدور مجوز/ گواهی نامه/ پروانه مرکز ارائه دهنده خدمات سلامت، اطلاعات با سرویس سیام تبادل شده و شناسه سیام دریافت و در سیستم سامانه مادر ذخیره گردد.

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

شماره: ۹۸۰۱۲۰

تاریخ: ۲۰ فروردین ۱۳۹۸

صفحه: ۷

ماده ۵: داروخانه، آزمایشگاه، رادیولوژی و تصویربرداری داخل مراکز درمانی (بیمارستان، درمانگاه، پلی کلینیک، کلینیک ویژه، مرکز جراحی محدود و مراکز جامع خدمات سلامت) می بایست شناسه همان مرکز را دریافت کنند و به صورت مستقل شناسه ای نخواهند داشت. دریافت شناسه سیام نافی شناسه های موجود داخلی سامانه مادر نخواهد بود.

ماده ۶: تبادل اطلاعات درمانگاهها و کلینیکهای ویژه وابسته به بیمارستان می بایست با استفاده از شناسه بیمارستان انجام شود و تبادل اطلاعات داروخانه های وابسته به بیمارستان می بایست با شناسه داروخانه صورت گیرد.

ماده ۷: در هر مرحله از ثبت و صدور مجوز/ گواهی نامه/ پروانه فعالیت یک مرکز در سامانه مادر، لازم است ثبت اطلاعات مرکز و دریافت شناسه مرکز در سیام به صورت سرویس الکترونیکی صورت پذیرد. این شناسه می بایست در سامانه مادر ذخیره و نگهداری گردد.

ماده ۸: هرگونه تغییر و تحول در شناسه های مراکز در سامانه های مادر بدون تبادل اطلاعات با سیام و دریافت تاییدیه غیرمجاز بوده و در صورت مشاهده تخلف، تبادل اطلاعات با سرویس سیام برای آن سامانه مادر قطع خواهد شد.

ماده ۹: در صورتی که مجوز/ گواهی نامه/ پروانه یک مرکز به هر دلیلی ابطال یا منقضی شود، می بایست اطلاعات مرکز با استفاده از تابع ویرایش سرویس تبادل اطلاعات مراکز توسط سامانه مادر، ویرایش و به صورت غیرفعال درآید.

ماده ۱۰: در صورتی که اطلاعات مراکزی که مجوز/ گواهی نامه/ پروانه را از سامانه مادر دریافت می کنند، تغییر کند، باید در فرایند اصلاح اطلاعات از طریق سامانه مادر قرار گیرند و سامانه مادر برابر با ماده ۹ این دستورالعمل باید اطلاعات مرکز را به صورت ویرایشی به سرویس تبادل اطلاعات مراکز ارسال کند.

ماده ۱۱: مرکز آمار و فناوری اطلاعات وزارت بهداشت متولی جمعیت شناسه های ارائه شده توسط سامانه های مادر می باشد. این مرکز موظف است سرویس نگاشت شناسه های مراکز سلامت را بر اساس شناسه های سامانه مادر و شناسه سیام ارائه دهد.

ماده ۱۲: تمامی سامانه های اطلاعاتی در ستاد وزارت بهداشت و دانشگاه های علوم پزشکی و کلیه ذینفعان که به نحوی با مدیریت اطلاعات سلامت مرتبط می باشند، باید از شناسه سیام به عنوان شناسه یکتای مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت استفاده نمایند.

دستورالعمل شناسه گذاری مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت

ماده ۱۳: برای حفظ یکپارچگی اطلاعات تمامی سامانه های مرتبط با مراکز سلامت در سازمان ها و وزارتخانه های مربوطه اعم از سازمان های بیمه گر، سازمان انتقال خون، وزارت رفاه و ... باید از شناسه سیام مراکز در سامانه های خود و به منظور تبادل اطلاعات استفاده کنند.

ماده ۱۴: مقرر گردید مراکز ارائه دهنده خدمات سلامت که تحت مالکیت سازمان تامین اجتماعی بوده و سال تاسیس آن قبل از ابلاغ این دستورالعمل می باشد، با هماهنگی اداره کل نظارت بر درمان معاونت درمان، بدون پروانه بهره برداری، شناسه سیام دریافت کنند.